

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET

The Norwegian Association of Higher Education Institutions

Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn

*SØKERSEMINAR FOR NY GLU-MASTER
OSLO, 16.JUNI 2016*

Kristin Barstad, nestleder i NRLU

Jacob Melting, leder av programgruppen, NRLU

Bakgrunn

Nasjonalt råd for lærerutdanning ([NRLU](#)), har i 2014 overtatt ansvaret for de nasjonale retningslinjene for alle lærerutdanningene. Retningslinjene er viktige føringer, **utarbeidet av fagmiljøene selv**, til **hjelp** for institusjonenes utarbeidelse av egne programplaner og fagplaner, og har formell status på nivået under forskrift/rammeplan ([jf. Rundskriv F-5-10](#)).

Arbeidet med retningslinjene skal **bidra til å utvikle felles standarder** om hva som er god lærerutdanning. Retningslinjene utvikles i tett samarbeid mellom fagmiljøene i lærerutdanningene og skole og det er nedsatt programgrupper for hver av utdanningene, som skal gjennomgå alle retningslinjene i perioden 2014-2018.

Programgruppene består av **representanter for UH-institusjonene, for yrkesfeltet og for studentene**. Arbeidet startet opp 5. september 2014. Innspill til arbeidet kan rettes [NRLUs sekretariat](#) eller direkte til programgruppen.

Nasjonale retningslinjer

Fra KD

UHR ved NRLU

Statisk dokument

Et levende dokument i
endring

Hvorfor nasjonale retningslinjer:

- Bidra til en nasjonal standard i lærerutdanningen
- Ivareta hovedpunktene, mens konkretiseringen skjer lokalt
- Skape et rammeverk for diskusjoner om mål for lærerutdanningen
- Ved at sektoren selv utformer retningslinjene, skapes en identitetsprosess for lærerutdannere
- Målet er å bygge ned behovet for en forskrift, gjennom at sektoren selv ivaretar utviklingen og behovene som ligger i lærerutdanningen

Organisering

Det ble nedsatt en programgruppe for å lede arbeidet og rapportere til arbeidsutvalget for NRLU, med representasjon fra UH- sektoren, Utdanningsforbundet, KS og studenter.

http://www.uhr.no/ressurser/temasider/nasjonale_retningslinjer/nasjonale_retningslinjer_for_lererutdanningene/nrlus_arbeid_med_nasjonale_retningslinjer_for_lererutdanning

Programgruppe for grunnskolelærerutdanningene for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn, 2014-2018

Leder	Høgskolen i Bergen	Jacob Melting
Medlem UH	Nord universitet	Siv Almendingen
Medlem UH	Høgskolen i Oslo og Akershus	Bjørn Smestad
Medlem UH	NTNU	Ingfrid Thowsen
Medlem UH	Høgskulen i Volda	Anne Øie
Medlem UH	Norsk lærerakademi	Anne-Karin Rudjord
Medlem UH	Samisk høgskole	Jan Idar Solbakken
Medlem UH	Universitetet i Tromsø	Trude Steingård
Medlem YF	Utdanningsforbundet	Stine Christensen Holtet
Medlem YF	KS	Marianne Skogerbø
Medlem stud	NSO	Bjørn Erik Roberg
Medlem stud	NSO	Ruben Amble Hirsti

Mandat for programgruppen

- Bidra til å bringe fagmiljøene sammen i konstruktiv utvikling av utdanningene
- Gå ut over teksten i forskriften og presisere denne, men ikke være detaljstyrende
- Gi rom for utdanningenes egenart og institusjonelle særpreg

Det er opprettet 14 faggrupper

- Representasjon fra alle landets lærerutdanningsinstitusjoner som utdanner lærere for 1.-10. trinn
- Medlemmer også fra yrkesfeltet (praksislærere)
- Faggruppete lederne utarbeidet LUBer for masterfaget
- Nytt: Retningslinjer for lærerutdanningsfaget Norsk tegnspråk

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET

The Norwegian Association of Higher Education

Faggrupper for arbeid med retningslinjer i grunnskolelærerutdanning på masternivå

Nedsatt i juli 2015. Faggruppene for Norsk tegnspråk og Fremmedspråkdidaktikk er formelt nedsatt 11.12. 2015

Engelsk					
HIOA	Colin	Haines	Førsteamanuensis	Engelsk – UH – leder	Colin.Haines@hioa.no
HSN	Ragnhild	Lund	Professor	Engelsk – UH	Ragnhild.Lund@hbv.no
HiHe	Juliet	Munden	Førsteamanuensis	Engelsk – UH	juliet.munden@hihm.no
NTNU	Eivind Nessa	Torgersen	Førsteamanuensis	Engelsk - UH	eivind.n.torgersen@ntnu.no
UF	Hege	Wiknes	Allmennlærer, Drengsrud skole, Asker	Engelsk – praksislærer	Hege.Wiknes@asker.kommune.no

Fremmedspråkdidaktikk					
HSN	Heike	Speitz	Professor	Fremmedspråkdidaktikk – leder	heike.speitz@hit.no
HiØ	Camilla	Bjørke	Høgskolelektor	Fremmedspråkdidaktikk – UH	camilla.bjorke@hiof.no
UIB	Myriam	Coco	Førsteamanuensis	Fremmedspråkdidaktikk – UH	Myriam.Coco@uib.no
HIOA	Ellen	Watkinson	Studieleder	Fremmedspråkdidaktikk - UH	Ellen.Watkinson@hioa.no
UF	Kristin	Finstad	Lærer og skoleleder, Kristelig gymnasium, Oslo	Fremmedspråkdidaktikk – praksislærer	Kristin.finstad@kg.vgs.no

Kroppsøving					
NORD	Idar	Lyngstad	Førsteamanuensis	Kroppsøving – leder	Idar.k.Lyngstad@nord.no
HiØ	Birgitte Nordahl	Husebye	Høgskolelektor	Kroppsøving - UH	birgitte.n.husebye@hiof.no
HiSF	Petter Erik	Leirhaug	Høgskulelektor	Kroppsøving - UH	petter.erik.leirhaug@hisf.no
HiHm	Kjersti Mordal	Moen	førsteamanuensis	Kroppsøving - UH	kjersti.mordal.moen@hihm.no
UF	John Olav	Kokkvoll	Lærer, Dokka vgs.	Kroppsøving, praksislærer	John.Olav.Kokkvoll@oppland.org

Pedagogikk					
HSH	Knut Steinar	Engelsen	Professor	Pedagogikk – leder	knut.engelsen@hsh.no
UIS	Lars	Helle	Førstelektor	Pedagogikk – UH	lars.helle@uis.no
HiSF	Eirik S.	Jenssen	Førsteamanuensis	Pedagogikk – UH	eirik.jenssen@hisf.no
UIA	Helje Kringlebotn	Sødal	professor	KRLE – UH	helje.k.sodal@uia.no
NORD	Wenche	Rønning	Førsteamanuensis	Pedagogikk – UH	wenche.ronning@nord.no
UIT	Karin	Rørnes	Førsteamanuensis	Pedagogikk – UH	karin.rornes@uit.no
HSN	Ådne	Valen-Sendstad	førsteamanuensis	KRLE – UH	Adne.Valen-Sendstad@hbv.no
UF-P	Nina Utvær	Jacobsen	Allmennlærer, Søbakken skole, Elverum	Pedagogikk – praksislærer	Nina.Utver.Jacobsen@elverum.kommune.no

Samfunnsfag					
HVO	Odd Ragnar	Hunnes	dosent	Samfunnsfag/geografi- leder	orh@hivolda.no
HIB	Bente	Brathetland	1. lektor /historie	Samfunnsfag/Historie- UH	Bente.Brathetland@hib.no
HSN	Thor Christian	Bjørnstad	høgskolelektor/stipendiat	Samfunnsfag - UH	Thor.Bjornstad@hbv.no
HIOA	Siv	Eie	Høgskolelektor geografi	Samfunnsfag/geografi- UH	Siv.Eie@hioa.no
UIT	Helge Christian	Pedersen	Førsteamanuensis	Samfunnsfag nordområde- UH	helge.c.pedersen@uit.no

KRLE					
NORD	Kåre	Fuglseth	Professor	KRLE – leder	kare.s.fuglseth@nord.no
NLA	Inge	Andersland	Stipendiat	KRLE – UH	Inge.Andersland@NLA.no
UIA	Helje Kringlebotn	Sødal	professor	KRLE – UH	helje.k.sodal@uia.no
HSN	Ådne	Valen-Sendstad	førsteamanuensis	KRLE – UH	Adne.Valen-Sendstad@hbv.no
UF	Mikael	Lyngstad	Lærer	KRLE - Praksislærer	mikael.lyngstad@trondheim.kommune.no

Kunst og håndverk					
NORD	Liv Mildrid	Gjernes	Førsteamanuensis	Kunst og håndverk - leder	liv.m.gjernes@nord.no
NTNU	Errol	Frylleiv	Førstelektor	Kunst og Håndverk	errol.frylleiv@ntnu.no
HSN	Biljana	Fredriksen	Førsteamanuensis	Kunst og håndverk - UH	Biljana.C.Fredriksen@hbv.no
HSN	Jostein	Sandven	Instutteder	Kunst og håndverk - UH	Jostein.Sandven@hit.no
UF	Pernille	Hjelle	Lærer, Rauland skule Vinje kommune	Praksislærer	pernille.hjelle@vinje.kommune.no

Mat og helse					
HIB	Hege	Wergedahl	Professor	Mat og Helse – leder	Hege.Wergedahl@hib.no
UIA	Anne Merete Selvik	Ask	Førstelektor	Mat & Helse – UH	anne.s.ask@uia.no
UIS	Merete Hagen	Helland	Førsteamanuensis	Mat & Helse – UH	merete.h.helland@uis.no
NORD	Bjørn	Korsnes	Høgskolelektor	Mat og helse – UH	bjorn.korsnes@nord.no
UF	Mona Elisabeth Schaug	Antonsen	Lærer, Kirkebygden barne- og ungdomsskole, Østfold	Praksislærer	mona.schaug@kirkebygden.gs.of.no

Matematikk					
NTNU	Ole	Enge	Førsteamanuensis	Matematikk – UH - leder	Ole Enge ole.enge@ntnu.no
UIS	Janne	Fauskanger	Førsteamanuensis	Matematikk – UH	janne.fauskanger@uis.no
HIB	Rune	Herheim	Førsteamanuensis	Matematikk – UH	rher@hib.no
HiØ	Marianne	Maugesten	Førstelektor	Matematikk – UH	marianne.maugesten@hiof.no
UF	Sigrun	Holmedal	Allmennlærer, Bjørkelangen skole, Akershus	Praksislærer	sigrun.holmedal@ahk.no

Musikk					
HIOA	Jon Helge	Sætre	Førsteamanuensis	Musikk – leder	jon.h.sætre@nmh.no
HiHe	Petter	Dyndahl	Professor	Musikk – UH	petter.dyndahl@hihm.no
HSH	Magne	Espeland	Professor	Musikk – UH	magne.espland@hsh.no
NLA	Odd Torleiv	Furnes	Førsteamanuensis	Musikk – UH	Torleiv.Furnes@nla.no
HIB	Tiri Bergesen	Schei	Førsteamanuensis	Musikk – UH	Tiri.Bergesen.Schei@hib.no
UF	Stein Are	Fevang	Lærer	Praksislærer	arefevang@gmail.com

Naturfag					
UIT	Solveig	Karlsen	Førsteamanuensis	Naturfag, kjemi – leder	solveig.karlsen@uit.no
NTNU	Maria	Febri	Førsteamanuensis	Naturfag, fysikk – UH	maria.febri@ntnu.no
HIOA	Inger Kristine	Jensen	Høgskolelektor	Naturfag, biologi – UH	Inger-Kristine.Jensen@hioa.no
HSN	Kjetil	Reier-Røberg	Førstelektor	Naturfag, biologi – UH	Kjetil.Reier-Roberg@hbv.no
NORD	Karin	Stoll	høgskolelektor	Naturfag, biologi – UH	karins@nord.no
NTNU P	Brit Drøivoldsmo	Lesund	Lærer 1-7 – Strindheim skole/Høgskolen i Sør-Trøndelag	Naturfag – praksislærer	brit.droivoldsmo@trondheim.kommune.no

Norsk					
NTNU	Mari-Ann	Iglund	Professor	Norsk – leder	mari.a.igland@ntnu.no
Hivolda	Pål	Hamre	Førsteamanuensis	Norsk – UH	PHamre@hivolda.no
HSN	Eva	Maagerø	Professor, språk -	Norsk – UH	Eva.Maagero@hbv.no
UIA	Elise Seip	Tønnessen	Professor, litteratur	Norsk – UH	elise.s.tonnessen@uia.no
HIOA	Inger	Vederhus	Førstelektor	Norsk – UH	inger.vederhus@hioa.no
NTNU P	Lisbeth	Aasen	Lærer 7-10	Norsk – praksislærer	lisbeth.aasen@trondheim.kommune.no

Norsk tegnspråk					
HIB	Gro Hege Saltnes	Urdal	Høgskolelektor	Norsk tegnspråk – leder	Gro.Hege.Saltnes.Urdal@hib.no
NTNU	Marianne Pålskog	Nyhus	Høgskolelektor	Norsk tegnspråk - UH	marianne.p.nyhus@ntnu.no
HIOA	Arnfinn	Vonen	Professor	Norsk tegnspråk - UH	arnfinn.vonen@hioa.no
UF	Charlotte	Agerup	Statped	Praksisfeltet	charlotte.agerup@stated.no

Faggruppe for retningslinjer for syklus 2				
HSH	Knut Steinar	Engelsen	Pedagogikk – leder	knut.engelsen@hsh.no
HIST	Ole	Enge	Realfag	Ole Enge ole.enge@hist.no
HVO	Odd Ragnar	Hunnes	Samfunnsfag/RLE	orh@hivolda.no
HIST	Mari-Ann	Igland	Språkfag	mari.a.igland@hist.no
HINT	Idar	Lyngstad	Praktiske fag	Idar.Lyngstad@hint.no
HiOA	Jon Helge	Sætre	Kunstfag	jonhelge.saetre@hioa.no

Referansegruppe for retningslinjer for syklus 2				
HiNe	Siv	Almendingen	Programgruppe GLU	sivfa@hinesna.no
UIN	Kåre	Fuglseth	Faggruppe KRLE	Kare.Fuglseth@uin.no
HiNe	Liv Mildrid	Gjernes	Faggruppe Kunst og håndverk	livmg@hinesna.no
HiOA	Colin	Haines	Faggruppe Engelsk	Colin.Haines@hioa.no
NSO	Ruben Amble	Hirsti	Programgruppe GLU	shuben7@hotmail.com
Utdanningsforb.	Stine Christensen	Holtet	Programgruppe GLU	stine.holtet@osloskolen.no
UIT	Solveig	Karlsen	Faggruppe Naturfag	solveig.karlsen@uit.no
HIB	Jacob	Melting	Programgruppeleder GLU	jacob.melting@hib.no
NSO	Bjørn Erik	Roberg	Programgruppe GLU	bjornerikk@hotmail.com
KS	Marianne	Skogerbø	Programgruppe GLU	Marianne.Skogerbo@strand.kommune.no
HiOA	Bjørn	Smestad	Programgruppe GLU	Bjorn.Smestad@hioa.no
Samisk høgskole	Jan Idar	Solbakken	Programgruppe GLU	jan-idar.solbakken@samiskhs.no
HSN	Heike	Speitz	Faggruppe Fremmedspråkdid.	heike.speitz@hit.no
UIT	Trude	Steingård	Programgruppe GLU	trude.steingard@uit.no
HIST	Ingfrid	Thowsen	Programgruppe GLU	ingfrid.thowsen@hist.no
NLA	Anne Karin Rudjord	Unneland	Programgruppe GLU	anne.unneland@nla.no
HIB	Gro Hege Saltnes	Urdal	Faggruppe Norsk tegnspråk	Gro.Hege.Saltnes.Urdal@hib.no
HiB	Hege	Wergedahl	Faggruppe Mat og helse	Hege.Wergedahl@hib.no
HVO	Anne	Øie	Programgruppe GLU	Anne.Oie@hivolda.no

Mandat for faggruppene

- beskrive **sluttkompetanse** tilsvarende 60 studiepoeng i faget , fordelt på henholdsvis 30 + 30 studiepoeng.
- **redusere omfanget** av retningslinjene for faget.
- definere **kjerneområder** i fagene, med utgangspunkt i hvilke kunnskaper og ferdigheter alle studenter **må** oppnå i faget
- **sikre at grunnleggende ferdigheter** er tilstrekkelig ivaretatt i retningslinjene for begge utdanninger

- Sikre at **innholdet i begrepet «begynneropplæring»** kommer klarere fram i retningslinjene for fagene i GLU 1-7
- Sikre at **praksis, profesjonsretting og forskningsbasering** er tilstrekkelig ivaretatt i retningslinjene for alle fag
- Sørg for at det er **mulig å vurdere alle utbytteformuleringer**

bachelornivå

Har **bred** kunnskap

Kjenner til forskning
og utviklingsarbeid

oppdatere kunnskap

Har **kunnskap** om
fagområdets historie

Kjenner til
innovasjonsprosesser

masternivå

har **avansert** kunnskap

har **inngående** kunnskap om ...

anvende kunnskap på nye områder

kan analysere faglige problemstillinger

kan bidra til

Perspektiver som skal ivaretas i utdanningen

I nåværende retningslinjer er det satt opp **9 faglige tema/perspektiver** som skal ivaretas. I forslag til retningslinjer har vi differensiert perspektivene på følgende måte:

- Beskrivelse av lærerutdanningsfaget
- Hvilke perspektiver skal ivaretas av alle fag
- Hvilke perspektiver skal ivaretas av institusjonenes programplaner

Lærerutdanningsfaget

Faga i utdanningen skal være **profesjonsrettete** og **forskningsbaserte** lærerutdanningsfag. Integrrert i alle faga er **solide faglige og fagdidaktiske kunnskaper**. Det samme gjelder kunnskap om **varierte arbeidsmåter** i faga og den **teoretiske bakgrunnen** for disse. Alle faga skal ha **praksisopplæring** som en integrert del.

Alle faga i utdanningen skal inngå i en **danningsprosess** som sikrer at studenten innehar evne til å se en sak fra ulike sider **og forske på yrkesutøvelsen** ut fra ulike perspektiv. Studenten skal utvikle evnen til å **analysere** egne og andres holdninger og handlinger gjennom **kritisk refleksjon**.

Enes om det

Ta konsekvensen av det

Perspektiver (faglige tema) som skal inn i alle fag er:

- Begynneropplæring (for 1-7 trinn)
- Tilpasset opplæring
- Vurdering
- Grunnleggende ferdigheter.

I institusjonenes programplaner:

- Globalt medborgerskap og det flerkulturelle samfunnet
- Psykososialt læringsmiljø
- Samiske forhold og samiske elevers rettigheter
- Bærekraftig utvikling
- Estetiske læringsprosesser

Praksisopplæring

- De tre første åra vil praksisopplæringen legge vekt på å utvikle bred kompetanse om lærerrollen, lærerarbeidet, elevmangfold og skolen som organisasjon.
- De to siste åra skal praksisopplæringen legge vekt på å gi inngående kunnskap om læreprosesser, barns utvikling og forsknings- og utviklingsarbeid i skolen.

Praksis som sentreringspunkt

- Tilstrebe et reelt samarbeid mellom PEL, skolefagene og praksisopplæringen om utdanningen
- Veiledning og vurdering av studenter i praksisopplæringen er et felles ansvarsområde
- Uavhengig av fagvalg skal studentene oppnå samme læringsutbytte i praksisopplæringen
- Frikobling mellom praksisopplæringen og PEL knyttet til tema og årstrinn i de nasjonale retningslinjene

Bacheloroppgave blir til FoU-oppgave

Laget en beskrivelse av hva FoU-oppgaven innebærer, men ikke utformet egne utbytteformuleringer

I de emner som er knyttet til studentenes FoU-oppgave, skal institusjonene synliggjøre dette gjennom å utarbeide læringsutbytter

Fra bacheloroppgave til masteroppgave

- Bacheloroppgave (15 sp.) 400 arbeidstimer
- Masteroppgaven (f. eks. 45 sp) 1200 arbeidstimer

God veiledningskompetanse blir viktig.

Forskningsforankring

- Utdanningen skal være FoU basert.
- Fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.
- Emnet vitenskapsteori og metode inngår i masterfaget og i profesjonsfaget
- Vitenskapsteori introduseres tredje studieår i tilknytning til studentenes FoU- oppgave....??

Masteroppgaven

Materfaget og masteroppgaven er kun beskrevet gjennom utbytteformuleringene som ligger til masterfaget.

Høringsforslag sendt ut 15. april med høringsfrist 15. mai.

69 høringssvar som fordelte seg på:

- 16 høgskoler/ universiteter, 11 institutter/seksjoner
- 6 departement, 18 fagforeninger/forbund
- 14 nasjonale senter /råd, 4 statlige organer

http://www.uhr.no/documents/Melting_1.pdf

Prosessen framover

Høringsfrist for retningslinene var 15. mai

Forskriftene/rammeplanene vedtas av KD ~~senest 1. juni~~

7. juni kl 22.46(!)

Gode innspill fra høringsrunden og endringer i forslag til forskrifter vil kunne medføre endringer i foreliggende utkast til retningslinjer

Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningene vedtas av NRLU i ekstraordinært rådsmøte **1. september 2016.**

Utklipp frå rammeplanen:

(1) Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 1–7. Retningslinjene skal være førende for institusjonenes arbeid med grunnskolelærerutdanning. Det skal åpnes for et spenn mellom retningslinjene og det lokale planverket, med rom for nyskaping og institusjonell tilpasning